

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ

Συνεδρίασε την 13^η Ιουλίου 2000, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10 π.μ., στην αίθουσα 611 της Γενικής Γραμματείας Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης, με την εξής σύνθεση :

Πρόεδρος: Δημήτρης Τζουγανάτος.

Μέλη: Λεωνίδας Νικολούζος,

Παναγιώτης Μαντζουράνης, κωλυμένου του τακτικού, κ. Χαριλάου Χάρακα,

Αντώνιος Μέγγουλης, κωλυμένου του τακτικού κ. Κωνσταντίνου Ηλιόπουλου και

Μελίνα Μουζουράκη.

Γραμματέας: Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου.

Τα λοιπά τακτικά ή/και αναπληρωματικά μέλη, καίτοι προσκληθέντα, δεν παρευρέθησαν λόγω κωλύματος.

Θέμα της Συνεδρίασης ήταν **ο προληπτικός έλεγχος της από 8.3.2000 γνωστοποιηθείσας, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωσης επιχειρήσεων, η οποία θα πραγματοποιηθεί με την εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ.**

Στην συνεδρίαση παρέστησαν οι ανωτέρω εταιρείες δια των νομίμων εκπροσώπων τους, κας Φωτεινής Σάχνικα δικηγόρου και κ. Παντελή Σκαρμούτσου, οικονομικού διευθυντή της εξαγοράζουσας εταιρείας.

Στην αρχή της συνεδρίασης, το λόγο έλαβε η Γενική Εισηγήτρια, κα Σοφία Καμπερίδου, η οποία ανέπτυξε την γραπτή εισήγηση της Υπηρεσίας για την υπόθεση, ανέφερε ότι η εξαγοράζουσα δήλωσε προφορικά ότι θα ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση της εξαγοραζόμενης και πρότεινε την μη απαγόρευση της κρινόμενης συγκέντρωσης, δεδομένου ότι δεν αναμένεται να έχει ως αποτέλεσμα τον περιορισμό του ανταγωνισμού στις επιμέρους σχετικές αγορές τις οποίες αφορά. Στην συνέχεια, το λόγο έλαβαν οι ανωτέρω εκπρόσωποι των παρισταμένων μερών, οι οποίοι ανέπτυξαν τις απόψεις αυτών, απάντησαν σε ερωτήσεις που τους υπέβαλαν ο Πρόεδρος και τα μέλη της Επιτροπής και ζήτησαν την έγκριση της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης, δεσμευόμενοι να προσκομίσουν μέχρι τις 17.7.2000 τροποποίηση της από 28.2.2000 σύμβασης πώλησης μετοχών, στην οποία θα αναφέρεται ρητά ότι η εξαγοράζουσα έχοντας αποκτήσει το 60% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της δεύτερης των ανωτέρω εταιρειών, θα ασκεί τη διοίκηση και διαχείριση αυτής.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού συνήλθε σε διάσκεψη στις 17 Ιουλίου 2000, ημέρα Δευτέρα και ώρα 6 μ.μ. στην ανωτέρω αίθουσα 611, κατά την οποία, αφού έλαβε υπόψη της τα στοιχεία του φακέλου, την Εισήγηση της Γραμματείας, τις απόψεις που διετύπωσαν, εγγράφως και προφορικώς, τα ενδιαφερόμενα μέρη, καθώς και την από 17.7.2000 υποβληθείσα τροποποίηση της αρχικής σύμβασης πώλησης μετοχών,

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

1. Την 8.3.2000 οι εταιρείες ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΑΕΓΕΚ) και ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (εφεξής ΕΤΕΠ) υπέβαλαν, από κοινού, προς την Επιτροπή Ανταγωνισμού, έγγραφο (αρ. πρωτ. 565), σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77 όπως ισχύει, με το οποίο γνωστοποίησαν την εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ.

Συγκεκριμένα, στις 28.2.2000 υπεγράφη σύμβαση πώλησης μετοχών, μεταξύ αφενός της εταιρείας ΑΕΓΕΚ (αγοράστρια) και αφετέρου του κ. Νικολάου Χιώνη, επιχειρηματία (πωλητή), σύμφωνα με την οποία ο πωλητής συμφωνεί να πωλήσει και να μεταβιβάσει στον αγοραστή κατά δικαίωμα πλήρους και αποκλειστικής κυριότητας, νομής και κατοχής και η αγοράστρια εταιρεία να αγοράσει και να αποκτήσει τετρακόσιες εβδομήντα μια χιλιάδες διακόσιες εβδομήντα τέσσερις (471.274) κοινές ονομαστικές μετά ψήφου μετοχές της ΕΤΕΠ, που αποτελούν το εξήντα τοις εκατό (60%) του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΕΠ, αντί του τιμήματος που αναφέρεται στο άρθρο 4 της σύμβασης.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της σύμβασης, η εν λόγω συναλλαγή έπρεπε να γνωστοποιηθεί στην Επιτροπή Ανταγωνισμού και η πραγματοποιήσή της να τελεί υπό την αναβλητική αίρεση, ότι θα εκδοθεί θετική απόφαση από την Επιτροπή Ανταγωνισμού, καθώς και από άλλα προβλεπόμενα από το νόμο όργανα και δεν θα υφίσταται κώλυμα για την πραγματοποίηση της συγκέντρωσης αυτής από την ισχύουσα νομοθεσία.

Με την πλήρωση της ως άνω αίρεσης, η ΑΕΓΕΚ, έχοντας αποκτήσει το 60% του συνολικού καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΕΠ, θα ασκεί την διοίκηση και διαχείριση της αγορασθείσας εταιρείας. Η νέα διοίκηση της ΕΤΕΠ θα καθορισθεί, αμέσως μετά την ολοκλήρωση της μεταβίβασης των μετοχών, με τον διορισμό, εκ μέρους της ΑΕΓΕΚ, εκπροσώπων της τελευταίας, στο Διοικητικό Συμβούλιο της ΕΤΕΠ (βλ. την από 14.7.2000 τροποποίηση σύμβασης πώλησης μετοχών).

2. Η εταιρεία ΑΕΓΕΚ αποτελεί Ανώνυμη Εταιρεία γενικών κατασκευών, εδρεύει στο Χολαργό Αττικής και σκοπό έχει την ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων, δημοσίων και ιδιωτικών και την ανάληψη και εκτέλεση κάθε είδους τεχνικών έργων στο εσωτερικό ή το εξωτερικό, για τα οποία απαιτείται ή όχι ειδικό πτυχίο εργολήπτη δημοσίων έργων οποιασδήποτε κατηγορίας και έργων.

Η εξαγοράζουσα, είναι εταιρεία εισηγμένη από δεκαετίας στο χρηματιστήριο και κατέχει πτυχίο Η' τάξεως, η οποία είναι γενική τάξη.

Το μετοχικό κεφάλαιο της ΑΕΓΕΚ ΑΕ ανέρχεται σε 24.921.000.000 δρχ., διαιρείται σε 38.340.000 κοινές μετά ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 600 δρχ. η κάθε μια και 3.195.000 προνομιούχες άνευ ψήφου μετοχές ονομαστικής αξίας 600 δρχ. η κάθε μια.

Οι μέτοχοι, κάτοχοι των κοινών μετοχών της εταιρείας την 22.6.1999, είναι οι εξής: Σπύρος Παπαγεωργίου και μέλη της οικογένειάς του, που συγκεντρώνουν ποσοστό 26,72%, Ιωάννης Τριανταφύλλου και μέλη της οικογένειάς του με ποσοστό 23,4% και λοιποί επενδυτές με ποσοστά όχι μεγαλύτερα από 2%.

Οι μέτοχοι, κάτοχοι των προνομιούχων μετοχών είναι η εταιρεία BENSODE LTD με 20,19%, η οικογένεια Παπαγεωργίου με 3,73%, η οικογένεια Τριανταφύλλου με 2,84% και λοιποί επενδυτές με πολύ μικρά ποσοστά.

Οι εταιρείες του ομίλου ΑΕΓΕΚ δραστηριοποιούνται στις ξυλουργικές κατασκευές, στον τομέα της ενέργειας, των επενδύσεων σε έργα ειδικού ενδιαφέροντος και της αξιοποίησης ακινήτων και είναι οι ακόλουθες: ΕΚΤΕΡ ΑΕ, ΔΙΡΚΗ ΑΕ, ΑΕΓΕΚ ROM CONSTRUCT SRL, ΕΝΕΤ, ΕΔΑΦΟΣΤΑΤΙΚΗ, ΑΕΓΕΚ ΕΝΕΡΓΕΙΑ, ΕΚΤΕΡ CONSTRUCT, ΕΚΤΕΡ ΑΙΟΛΙΚΗ, ΠΕΙΡΑΙΩΣ PRODEFIN HOLDING ΑΕ και ΑΣΤΑΚΟΣ ΤΕΡΜΙΝΑΛ ΑΕ.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εταιρείας, ο κύκλος εργασιών του ομίλου της ΑΕΓΕΚ στην εθνική αγορά, κατά το έτος 1999 ανήλθε σε 32.403 εκατ. δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 99.472.180 ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 19.040 εκατ. δρχ. προέρχονταν από έργα στα οποία συμμετείχαν από μόνες τους οι εταιρείες του ομίλου, ενώ τα λοιπά 13.363 εκατ. δρχ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

Ο δε κύκλος εργασιών της εταιρείας ΑΕΓΕΚ κατά το 1999, ανήλθε σε 28.019 εκατ. δρχ., ποσό που αντιστοιχεί σε 86.013.110 ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 15.906 εκατ. δρχ. προέρχονταν από έργα της ίδιας της εταιρείας, ενώ τα 12.112 εκατ. δρχ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

3. Η εξαγοραζόμενη εταιρεία ΕΤΕΠ είναι τεχνική Ανώνυμη Εταιρεία, η οποία σκοπό έχει την ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως τεχνικών έργων του δημοσίου ή ιδιωτικού τομέα, τόσο στην ημεδαπή όσο και στην αλλοδαπή, καθώς και την τεχνική και οικονομική μελέτη αυτών. Επιπλέον, στο σκοπό της συμπεριλαμβάνεται και η ανάληψη και εκτέλεση κάθε είδους ηλεκτρομηχανολογικών και λοιπών έργων εγκαταστάσεων μεταφοράς και επεξεργασίας πετρελαίου, υδροηλεκτρικών έργων, θερμοηλεκτρικών και γενικώς πάσης φύσεως έργων εξηλεκτρισμού, καθώς και οι τεχνοοικονομικές μελέτες τους. Η εξαγοραζόμενη κατέχει πτυχίο Η' τάξεως.

Οι μέτοχοι της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΕ στις 20.4.2000 είναι οι: Νικόλαος Χιώνης με ποσοστό 66%, η εταιρεία ΕΤΕΡΙΝΤ με ποσοστό 9,5%, η εταιρεία HELTYRE με ποσοστό 9,3%, η εταιρεία ΑΦΟΙ ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΙ με ποσοστό 5% και μέλη των οικογενειών Χιώνη και Αρφάνη με μικρά ποσοστά.

Στον όμιλο της ΕΤΕΠ ανήκουν οι ακόλουθες εταιρείες: ΠΟΡΤΟ ΡΙΟ, ΕΛΕΤΕ ΑΕ, ΜΕΤΕΞ ΑΕ, ΕΛΑΦΟΝΗΣΟΣ, ΑΛΦΙΝ, ΦΕΙΘ ΑΕ, ΜΕΤΩΝ ΑΕ, ΜΕΤΩΝ ΤΡΑΒΕΛ ΕΠΕ, ΕΔΕ ΑΕ και ΕΤΕΠΑΛ ΑΕ.

Οι εταιρείες ΗΒΕ ΑΕ, ΗΡΑ ΑΕ, ΕΡΑΝΙΣ ΑΕ και ΥΨΟΣ ΑΕ, στις οποίες είχε συμμετοχή η ΕΤΕΠ ΑΕ, βρίσκονται υπό εκκαθάριση, ενώ οι δραστηριότητες τους ενσωματώθηκαν σ' αυτές άλλων εταιρειών του ομίλου.

Επίσης, η εταιρεία ΕΤΕΠ συμμετέχει και στις ακόλουθες εταιρείες:

- § ΕΛΠΕΤ ΑΕ, εταιρεία κατασκευής και λειτουργίας αγωγού πετρελαιοειδών με ποσοστό συμμετοχής 30%, η οποία έχει αναλάβει την κατασκευή του πετρελαιοαγωγού Σκοπίων-Θεσσαλονίκης,
- § ΜΕΔΑ ΑΕ, με αντικείμενο σιδηρές κατασκευές και ποσοστό συμμετοχής 25%, η οποία βρίσκεται υπό εκκαθάριση,

§ ΕΛΠΕΤ ΒΑΛΚΑΝΙΚΗ, με ποσοστό συμμετοχής 37% και ALGRE ΑΕ με αντικείμενο την εμπορία και λειτουργία αγωγού πετρελαιοειδών και ποσοστό συμμετοχής 20%.

Ο συνολικός κύκλος εργασιών του ομίλου ΕΤΕΠ για το έτος 1999 ανήλθε σε 18.551.699.241 δρχ. ποσό που αντιστοιχεί σε 56.949.502 ΕΥΡΩ, εκ των οποίων τα 10.421 εκατ. προέρχονταν από έργα στα οποία συμμετείχαν μόνες τους οι εταιρείες του ομίλου και τα 8.130 εκατ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

Ο δε κύκλος εργασιών της εταιρείας ΕΤΕΠ για το 1999, ανήλθε σε 8.087 εκατ. δρχ. ποσό που αντιστοιχεί σε 24.826.830 ΕΥΡΩ, από τα οποία τα 6.070 εκατ. δρχ. προέρχονταν από έργα της ίδιας της εταιρείας και τα 2.016 εκατ. δρχ. προέρχονταν από συμμετοχές σε κοινοπραξίες.

4. Η σχετική αγορά προϊόντων περιλαμβάνει το σύνολο των προϊόντων ή υπηρεσιών που θεωρούνται από τον καταναλωτή εναλλάξιμα ή δυνάμενα να υποκατασταθούν μεταξύ τους, λόγω των χαρακτηριστικών τους, της τιμής τους και της σκοπούμενης χρήσης τους.

Και οι δύο συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται στον κατασκευαστικό κλάδο και ειδικότερα κύριο αντικείμενό τους αποτελεί η ανάληψη και εκτέλεση πάσης φύσεως ιδιωτικών (κυρίως οικοδομικών) και δημοσίων έργων (υποδομής), ενώ συμπληρωματικά δραστηριοποιούνται μέσω των θυγατρικών τους, στον βιομηχανικό τομέα – ξυλουργικές κατασκευές, παραγωγή προφίλ αλουμινίου, στον ξενοδοχειακό – τουριστικό τομέα και στον τομέα της ενέργειας.

Ειδικότερα η υπό κρίση συγκέντρωση αφορά στις παρακάτω σχετικές αγορές:

α) στην αγορά κατασκευών που διακρίνεται σε δύο επιμέρους κατηγορίες έργων:

- στα ιδιωτικά έργα, στα οποία περιλαμβάνονται ιδιωτικές κατοικίες, ξενοδοχεία βιομηχανικές μονάδες κλπ.
- στα δημόσια έργα, στα οποία περιλαμβάνονται αυτά των οποίων αναθέτουσα αρχή είναι διάφοροι φορείς του δημοσίου και των οποίων έργων η ανάθεση, επίβλεψη, κατασκευή και συντήρηση διενεργείται σύμφωνα με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας περί δημοσίων έργων. Η ζήτηση δε αφορά κυρίως στην ικανοποίηση των αναγκών σε έργα υποδομής όπως αεροδρόμια, λιμάνια, έργα οδοποιίας, άρδευσης, αποχέτευσης, ενεργειακά, τηλεπικοινωνιακά κλπ.

Προκειμένου μια τεχνική εταιρεία να αναλάβει την εκτέλεση ενός δημόσιου έργου θα πρέπει να πληροί ορισμένες προϋποθέσεις, οι οποίες αφορούν στη νομική της μορφή, στο ύψος των ιδίων κεφαλαίων και ιδιαίτερα στην τάξη (πτυχίο εργοληπτικής ικανότητας), ανάλογα με το ύψος του προϋπολογισμού του δημοπρατούμενου έργου. Συγκεκριμένα, μια ημεδαπή εργοληπτική εταιρεία, ανάλογα με τις προϋποθέσεις που συγκεντρώνει (ίδια κεφάλαια, πάγια, εμπειρία κλπ) και τη νομική της μορφή, εγγράφεται, κατόπιν αιτήσεώς της, στο Μητρώο Εργοληπτικών Επιχειρήσεων (ΜΕΕΠ), σκοπός του οποίου είναι η παρακολούθηση της τεχνικής και οικονομικής της ικανότητας, για μια ή περισσότερες κατηγορίες έργων και σε μια τάξη για κάθε κατηγορία. Η κατάταξη αυτή ισχύει για μια τριετία, μετά την οποία γίνεται επαναξιολόγηση.

Οι κατηγορίες έργων στις οποίες μπορεί να εγγραφεί μια κατασκευαστική εταιρεία είναι: α) Οδοποιίας, β) Οικοδομικά, γ) Υδραυλικά, δ) Λιμενικά, ε) Ηλεκτρομηχανολογικά και στ) Βιομηχανικά – Ενεργειακά.

Οι τάξεις από τις οποίες καθορίζονται και οι δυνατότητες συμμετοχής των τεχνικών εταιρειών στους διαγωνισμούς για την ανάθεση δημοσίων έργων, είναι επτά (7) και διαβαθμίζονται από το Α΄ έως το Ζ΄ για κάθε κατηγορία έργων και ακολουθεί η Η΄ τάξη, που είναι γενική.

Ο ανταγωνισμός στον κατασκευαστικό χώρο του δημοσίου τομέα υφίσταται κυρίως μεταξύ εργοληπτικών επιχειρήσεων της αυτής τάξης ή/και της αμέσως επόμενης ή προηγούμενης.

Την κατασκευή δημοσίων έργων δύνανται να αναλαμβάνουν και τεχνικές εταιρείες των κρατών μελών της Ε.Ε. αλλά και τρίτων χωρών.

Βάσει, των ανωτέρω, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση αναμένεται να επηρεάσει τις δύο μεγάλες κατηγορίες στις οποίες διακρίνεται η κατασκευαστική δραστηριότητα στη χώρα μας, δηλαδή την κατασκευή Δημοσίων Έργων και την κατασκευή Ιδιωτικών Έργων, που αποτελούν δύο διακριτές σχετικές αγορές.

Η διάκριση όμως των κατασκευαστικών εταιρειών που κατασκευάζουν έργα που ανήκουν αποκλειστικά στη μία ή στην άλλη σχετική αγορά δεν είναι δυνατή, δεδομένου ότι οι μεγάλες επιχειρήσεις του κλάδου (ΑΕ και ΑΠΕ) δραστηριοποιούνται και στις δύο προαναφερθείσες αγορές, οι δε μικρές επιχειρήσεις ασχολούνται κυρίως με την κατασκευή ιδιωτικών έργων.

β) Την αγορά ξυλουργικών κατασκευών.

γ) Την αγορά προφίλ αλουμινίου

δ) Την αγορά εκμετάλλευσης ξενοδοχειακών – τουριστικών έργων.

ε) Την αγορά ενέργειας

Σε ότι αφορά τις παραπάνω αγορές, υπό στοιχεία β) έως ε), η λεπτομερής εξέτασή τους στην παρούσα υπόθεση παρέλκει, λόγω του σχετικά μικρού κύκλου εργασιών των σχετικών με την παρούσα συγκέντρωση εταιρειών, σε αυτές.

5. Η σχετική γεωγραφική αγορά περιλαμβάνει την περιοχή στην οποία οι ενδιαφερόμενες επιχειρήσεις παρέχουν τις σχετικές υπηρεσίες υπό επαρκώς ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού. Οι συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις δραστηριοποιούνται σε ολόκληρη την Ελλάδα και ως εκ τούτου ως σχετική γεωγραφική αγορά στην υπό κρίση συγκέντρωση, θεωρείται το σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας.

6. Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία, το έτος 1998, στο ΜΕΕΠ ήταν εγγεγραμμένες 455 επιχειρήσεις, από τις οποίες 40 είναι Η΄ τάξης, 118 Ζ΄ τάξης, 89 ΣΤ΄ τάξης και 208 Ε΄ τάξης. Στην εν γένει αγορά των κατασκευών δραστηριοποιούνται επίσης 10.000 περίπου προσωπικές εταιρείες ή ατομικές επιχειρήσεις, ενώ δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για τον αριθμό των επιχειρήσεων, που ασχολούνται αποκλειστικά με την ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα.

Οι 40 μεγάλες κατασκευαστικές εταιρείες που είναι κάτοχοι πτυχίου Η΄ τάξης, κατέχουν περίπου το 10% της συνολικής αγοράς, ενώ οι 118 εταιρείες με πτυχίο Ζ΄ τάξης καλύπτουν το 18% της συνολικής αγοράς.

Στη χώρα μας δραστηριοποιούνται, επίσης, αρκετές πολυεθνικές κατασκευαστικές εταιρείες (HOCHTIEF, GROUP GTM, HYUNDAI ENGINEERING, κλπ) που συμμετέχουν σε δημόσια έργα και η παρουσία τους οξύνει περισσότερο τον ανταγωνισμό στον ήδη κατακεραματισμένο ελληνικό κατασκευαστικό τομέα.

Σύμφωνα δε με τα στοιχεία του Πανελληνίου Συνδέσμου Ανώνυμων Τεχνικών Εταιρειών & ΕΠΕ στις τεχνικές εταιρείες Η΄τάξης, το 1998, την πρώτη θέση κατείχε η εταιρεία ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΤΕΧΝΟΔΟΜΙΚΗ με μερίδιο αγοράς 8,89%, την δεύτερη θέση η ΑΕΓΕΚ με 6,03%, η εταιρεία ΜΗΧΑΝΙΚΗ την τρίτη θέση, με 6,04%, η ΕΤΕΠ την τριακοστή έκτη θέση με μερίδιο 0,46%, ενώ στην τελευταία θέση βρίσκεται η εταιρεία ΕΡΓΟΜΗΧΑΝΙΚΗ.

Με βάση δε τον κύκλο εργασιών των μεγαλύτερων ελληνικών κατασκευαστικών εταιρειών ανεξαρτήτως πτυχίου, και σύμφωνα με τα στοιχεία της γνωστοποιούσας εταιρείας, η ΑΕΓΕΚ το 1999 είχε μερίδιο αγοράς 3,06%, η δε ΕΤΕΠ το ίδιο έτος είχε μερίδιο αγοράς 0,8%.

7. Στις σχετικές αγορές, κατά τα τελευταία χρόνια παρατηρείται στη χώρα μας αύξηση της κατασκευαστικής δραστηριότητας τόσο στα ιδιωτικά όσο και στα δημόσια έργα. Ο κύριος λόγος της ανάκαμψης είναι, σε σχέση με τα ιδιωτικά έργα, η βελτίωση των σημαντικότερων οικονομικών δεικτών (πληθωρισμός, επιτόκια) ενώ σε σχέση με τα δημόσια έργα, η κατασκευή μεγάλων έργων υποδομής στα πλαίσια των προσπαθειών σύγκλισης της χώρας μας με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η αύξηση αυτή αναμένεται, όχι μόνο να συνεχιστεί, αλλά και να ενταθεί ακόμη περισσότερο, αφενός λόγω των κοινοτικών κονδυλίων των Β΄ και Γ΄ Κοινοτικών Πλαισίων Στήριξης, που διατίθενται εκτός των άλλων και για τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων και αφετέρου των έργων που εντάσσονται στο πλαίσιο ανάληψης από τη χώρα μας της Ολυμπιάδας του 2004.

Τέλος, οι πρόσφατες εξελίξεις στην περιοχή της Βαλκανικής και οι ανάγκες σε έργα υποδομής και σε ιδιωτικές κατασκευές στις περιοχές αυτές, σηματοδοτούν διεύρυνση της δραστηριότητας για τις κατασκευαστικές ευρωπαϊκές εταιρείες, γεγονός το οποίο μπορούν να εκμεταλλευθούν και οι ελληνικές εταιρείες, ως εγγύτερα ευρισκόμενες και διαθέτοντας την απαιτούμενη εμπειρία και υποδομή.

Στο πλαίσιο αυτό, μέσω συγχωνεύσεων και εξαγορών, δημιουργούνται στη χώρα μας σχετικά μεγάλοι κατασκευαστικοί όμιλοι, ενώ παράλληλα ο τραπεζικός τομέας αρχίζει να συμμετέχει σε κοινές επιχειρήσεις με κατασκευαστικές εταιρείες, με σκοπό τη χρηματοδότηση μεγάλων έργων, ώστε οι τελευταίες να μπορέσουν να ανταποκριθούν στις αυξημένες απαιτήσεις συγχρηματοδότησης και κατασκευής των έργων αυτών, καθώς επίσης και των έργων στις βαλκανικές χώρες.

8. Σύμφωνα με το άρθρο 4, παρ. 2 εδαφ. β΄ του ν.703/77, όπως ισχύει, συγκέντρωση πραγματοποιείται όταν ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση αποκτούν άμεσα ή έμμεσα τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων.

Η απόκτηση του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της ΕΤΕΠ ΑΕ από την ΑΕΓΕΚ αποτελεί συγκέντρωση κατά την έννοια της ως άνω διάταξης.

Η υπό κρίση συγκέντρωση υπόκειται υποχρεωτικά σε προηγούμενη γνωστοποίηση σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 4β παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, δεδομένου ότι πληρούται η δεύτερη εκ των δύο προϋποθέσεων που ορίζει ο νόμος και συγκεκριμένα αυτή του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με την οποία, ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση εταιρειών στην εθνική αγορά, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 4στ, παρ. 5 του νόμου, πρέπει να ξεπερνά τα 75 εκατ.

Ευρώ, ενώ δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες εταιρείες στην εθνική αγορά πρέπει να πραγματοποιούν, κάθε μια χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών μεγαλύτερο από 7 εκατ. Ευρώ.

Σύμφωνα με το αυτό ως άνω άρθρο, κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προληπτικό έλεγχο, επιβάλλεται να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε δέκα (10) εργάσιμες ημέρες από τη σύναψη της συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την απόκτηση συμμετοχής που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης. Στην προκειμένη περίπτωση, η σύμβαση πώλησης μετοχών υπογράφηκε στις 28.2.2000, ενώ γνωστοποιήθηκε εμπρόθεσμα, από τις εταιρείες ΑΕΓΕΚ και ΕΤΕΠ, στην Υπηρεσία μας στις 8.3.2000.

Σύμφωνα με το άρθρο 4γ παρ. 1 του ν.703/77, όπως ισχύει, με απόφαση της Επιτροπής Ανταγωνισμού, απαγορεύεται κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων που υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση και η οποία μπορεί να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στην εθνική αγορά ή σε σημαντικό σε συνάρτηση με τα χαρακτηριστικά των προϊόντων τμήμα της και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης, εμπίπτει στο πεδίο απαγόρευσης του άρθρου αυτού.

Βάσει των όσων αναπτύχθηκαν ανωτέρω, σχετικά με τις σχετικές αγορές, τις ανταγωνιστικές σ'αυτές συνθήκες, τον μεγάλο αριθμό των τεχνικών επιχειρήσεων, τον ασκούμενο ανταγωνισμό εκ μέρους μεγάλων αλλοδαπών πολυεθνικών κατασκευαστικών επιχειρήσεων μέσω της ανάληψης σημαντικών δημοσίων έργων, το μερίδιο αγοράς που κατέχουν οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, εκτιμάται ότι η υπό κρίση συγκέντρωση δεν είναι δυνατό να περιορίσει σημαντικά τον ανταγωνισμό στις παραπάνω σχετικές αγορές. Ειδικότερα δε, σε ότι αφορά το συνολικό μερίδιο των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην εθνική αγορά, μεταξύ των εταιρειών Η'τάξης, το 1998 αυτό ανήλθε στο 6,49% (ΑΕΓΕΚ 6,03%, ΕΤΕΠ ΑΕ 0,46%) και εκτιμάται ότι και κατά το έτος 1999 κυμάνθηκε στα ίδια επίπεδα. Ως εκ τούτου, με την γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση δεν είναι δυνατό να περιοριστεί σημαντικά ο ανταγωνισμός στις σχετικές αγορές, όπως έχουν οριοθετηθεί παραπάνω.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Αποφαίνεται ότι η από 8.3.2000 γνωστοποιηθείσα, σύμφωνα με το άρθρο 4β του ν.703/77, όπως ισχύει, εξαγορά του 60% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρείας ΕΤΕΠ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ από την εταιρεία ΑΕΓΕΚ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΝΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΚΕΥΩΝ ΚΑΙ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ, ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ, ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ, δεν αναμένεται να περιορίσει αισθητά τον ανταγωνισμό στις σχετικές αγορές τις οποίες αυτή αφορά και ως εκ τούτου δεν συντρέχει λόγος απαγόρευσής της κατά το νόμο.

Η παρούσα απόφαση εκδόθηκε τη 2^α Αυγούστου 2000.

Η παρούσα να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ο Πρόεδρος

Ο Συντάξας την Απόφαση

Δημήτρης Τζουγανάτος

Αντώνιος Μέγγουλης

Η Γραμματέας

Αλεξάνδρα-Μαρία Ταραμπίκου